

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ 90

АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

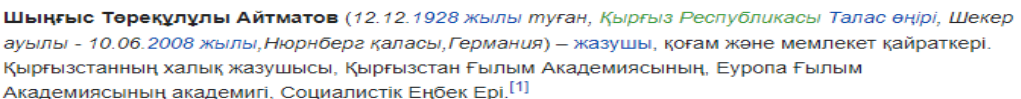
ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

Қырғыз Республикасының Халық жазушысы,
Қырғыз Республикасының Батыры,
Қырғыз Республикасы ҒА академигі,
КСРО Мемлекеттік сыйлығының үш мәрте
лауреаты, Лениндік сыйлықтың иегері,
қоғам және мемлекет қайраткері,
Адамзаттың Айтматовы

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Айтматов Шыңғыс Төрөкүлұлы, 2003 жылғы сурет

Дүниеге келгені: 1928 ж. желтоқсанның 12 (94 жас)
КСРО, Қырғыз АКСРі, Талас өңірі, Шекер ауылы

Қайтыс болғаны: 2008 маусым 10

Мансабы: жазушы, қоғам және мемлекет қайраткері

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

Айтматов – қазір тек ұлттық, аймақтық, отандық рухани лидер емес, күллі адамзаттық, күллі планетарлық рухани лидер. Біздің Айтматов: Қырғыздың Айтматовы. Қазақтың Айтматовы. Кеңестер одағының Айтматовы. Адамзаттың Айтматовы.

Әбіш Кекілбаев

1988

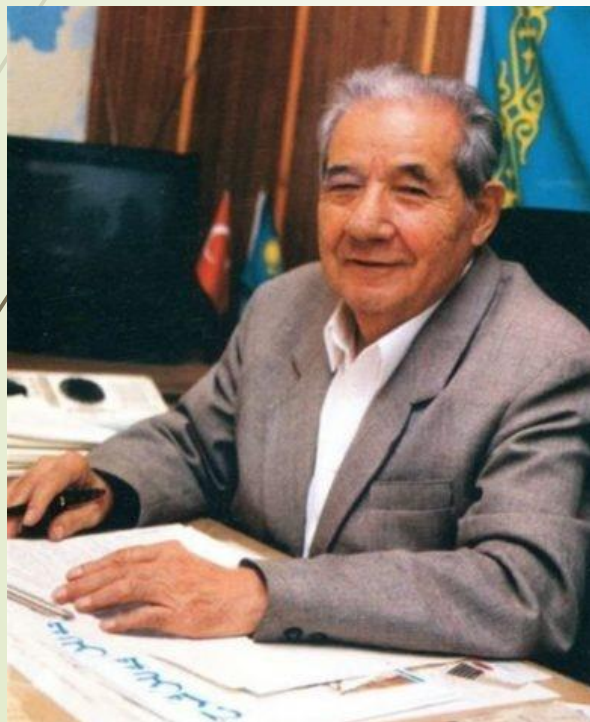

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Пьесамыздың аты – «Көктөбедегі кездесу». Көктөбені басқаларға түсінікті болсын деген оймен Фудзияма деп символикалық атаумен өзгертуге ұйғардық. Фудзияма – Жапониядағы орасан жанартаудан соң пайда болған биік шоқы. Аңыз бойынша, бұл жерге келгендер немесе осында бас қосқандар бір-біріне тек шынын айтып, ағыл-тегіл жүреппен сырласуға тиіс. Қарындарының қырындысына дейін сыртқа шығарып, өздерін бір сәт мынау жалпақ жаһандағы жалғандық һәм арамдық, зымияндық деген қызыл басты пәлелерден бойын аулақ ұстап, қырық жылғы жасырып келген қылмысына дейін айтуға тиіс екен...

Қалтай Мұхамеджанов / С. Әшімбаевтың Қ. Мұхамеджановпен
«Тек шындықты айтайықшы» деп аталатын сұхбаты бойынша. 1973 ж.

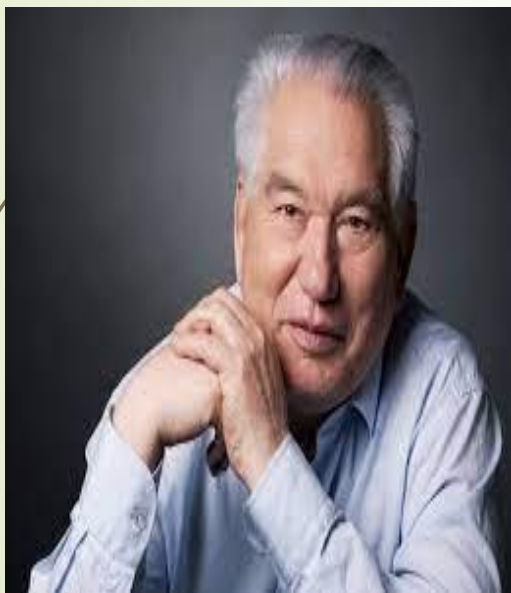

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Өз басым өзге елге сапарға шығып, бөтен жұрттың табалдырығын аттай қалсам, әрқашан қасиет тұтып өзіммен бірге қастерлеп ала жүретін екі түрлі ұлттық асылым бар: бірі – Манас, бірі – Мұхтар Әуезов.

Мен қазақпын ба, қырғызбын ба? Мұны білгісі келгендерге мен Манас жөнін, Мұхтар Әуезов жайын айтып берем. Бұл екеуі – менің қандас халықтарымның мерейі; осы екеуіне иек артсам болғаны, жат жұрт арасында жалым күдірейіп шыға келеді.

Шыңғыс Айтматов

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Бөтөн журттун босогосун аттаганда канжыгамда жүргөн эки улуттук асылым бар. Алар «Манас» менен Мухтар Ауэзов. Сиз кимсиз, казаксызбы же кыргызсызбы? – деп сурагандарга мен алдыменен ушу эки улуттук кенчибиз туралуу сөз козгоймун. Булар менин калкымдын символдору деген терең оюңуздун айкын көрүнүшү эмеспи?

Чыңгыз Айтматов

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Әуезов М. Путь добрый //

Әуезов М. Шығармаларының

елу томдық толық жинағы. –

Алматы: «Дәуір», «Жібек жолы»,

2014. 36-том. Мақалалар, күнделік.

1956-1958. – 408 б.

Хочется думать, что Чингиза Айтматова и дальше будет сопровождать успех в жанре рассказа, новеллы, маленькой повести, чем, может быть, восполнится весьма существенный пробел художественной прозы наших среднеазиатских литератур, где авторы – и молодые, и не молодые – стараются главным образом отдать свои силы широким полотнам – романам. Высокоценные малые формы художественной прозы в киргизской, да и во всей среднеазиатской прозе, оставляют желать еще много лучшего по качеству и значению.

Чувство формы, освоение закономерностей малой прозы – качества, которыми должны еще овладеть многие наши писатели. Особенно важно это подчеркнуть в связи с отрадными успехами Ч. Айтматова. От всей души желаю ему доброго пути!

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

Қазақстан Республикасының Президенті Қ.-Ж. К. Тоқаев Бишкек қаласындағы
Ш. Айтматовтың Музей-үйінде болып, Құрметті қонақтар кітабында естелік-сөзін жазып қалдырды. 27.11.2019 ж.

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

Қазақстан Республикасы ПА ҚХА төрағасының орынбасары Ж. Қ. Түймебаев Шыңғыс Айтматовтың қарындасы, қоғам қайраткері, қаламгер Розетта Айтматоваға құрмет көрсетті. 2019 ж.

Аты аңызға айналған Адамзаттың Айтматовы қазақтың ұлы жазушысы Мұхтар Әуезовті өмір бойы өзіне ұстаз тұтып өтті, замандастары Қалтай Мұхамеджановпен, Мұхтар Шахановпен, Олжас Сүлейменовпен, Зейнолла Қабдоловпен, Шерхан Мұртазамен дос болды.

Шыңғыс Айтматовқа «Қазақстанның халық жазушысы» құрметті атағының берілуі қазақ халқының оған деген құрметінің жарқын көрінісі болды.

Жансейіт Түймебаев

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Жазуучы – өз доорунун күзгүсү. Өзүбүздөн мурдагыларды урматтоо менен биз ар доор өзүнүн эстетикалык талаптарын алдыга коерун унутпашыбыз зарыл. Мезгилдин духун – адамдын, коомдун абалын сезе билип, өзүндүн чыгармачылыгыңды, турмуштагы өзгөрүштөрдү, жылыштарды туура чагылдыра алган жаңы критерийлер менен өлчөөгө жетишүү маанилүү... Ошон үчүн биз чыгармачылыктын проблемаларына кандайдыр башкача деңгээлдерден карышыбыз милдет. Биздин адабияттагы жаңы тенденциялар жөнүндө айтканда, аны жалпы дүйнөлүк процесске байланыштырбай өзүнчө бөлүп кароо ылайыксыз.

Чыңгыз Айтматов

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

Менің туған ауылым Қазақстанның Қырғызстанмен шекаралас бір пұшпағында. Сондықтан Шыңғыс жүрген, Шыңғыстың әкесі Төрекұл жүрген, атасы Айтмат жүрген сай-сала да, адырлар да, жазық та, тау-тас та маған жақсы таныс. Төрекұл оқыған Әулие-Ата-Жамбылда мен де оқыдым. Мұны айтып тұрғаным өзімді Шыңғысқа жақын етіп көрсету емес. Мен Шыңғыстың кіндігінің тамған жері Шекер-айл жасасын демекпін. Шыңғыстай ұл туғызған қырғыз халқы жасасын демекпін. Екі елдің туыстығы жасасын, эмрайин жұлдызы сөнбесін, Манас, Шыңғыс шоқылары мәңгілік, олар және алыстан көрінеді. Солар аласармасын!

Шерхан Мұртаза
1979 жыл. 9.1.79.

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Айтматов - қазір әлемге аян жазушы. Оның еңбектерін қай халық та қуана қарсы алады. Бірақ жазушы шығармасы алдымен өз халқына жақын. Өйткені ол - халықтың ішінен шыққан төл туындысы, бойдағы бары, абыройы. Қырғызбен бірге Шыңғысқа қазақ та ортақ десем, асырып айтқан болмаспын. Өйткені ағайынды екі ұлттың тірлігі, тағдыры, тұрмыс-салты ортақ, рухани болмысы, ендігі егіз. Шыңғыс кейіпкерлерінің ұлттық сипатын қазақ, қырғыз деп бөлу қиын.

Тахауи Ахтанов

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

ДОС ТУРАЛЫ, ДОСТЫҚ ТУРАЛЫ

Біз – Шыңғыс Айтматов, Тахауи Ахтанов, Әбдіжәміл Нұрпейісов және мен – бір-бірімізді жатырқамай, бірден шұрқыраса табыстық. Біздің бірлігіміз уақыт сынынан сүрінбей өтті. Бүгін де бәз-баяғы қалпымыздамыз. Достық құшақтарымыз балталаса да ажыраар емес. Бір-бірімізге деген ықылас-пейілімізде, кіршіксіз көңілімізде бұршақтай бұдыр жоқ. Арамызда өзара қызғаныш емес, қызығу ғана бар. Қалжан Нұрмаханов (марқұм), Қалтай Мұхамеджанов, Шерхан Мұртаза Тәрізді қазақтарда Шыңғысқа деген сүйіспеншілік, тіпті, қырғыз Қаламгерін қазақ қаламгерлерінен де гөрі асыра мақтан тұтатын от махаббат кеше қандай болса, бүгін де сондай тап-таза, мөп-мөлдір. Достыққа осыдан асқан беріктік бола ма?

Зейнолла Қабдолов

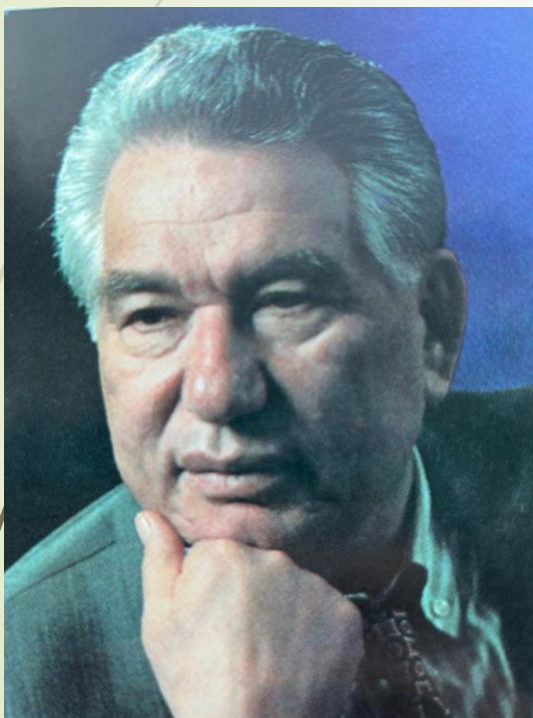
1997 ж.

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Бүгүнкү күндө, менимче, биздин ар бирибиз интеллектуалдык жактан өскүлөң болушубуз бөтөнчө зарыл. Эгер 20-30 жылдардагы жазуучу ар кандай художникке зарыл керек болгон фундаменталдык билимдерге дайыма эле эгедер боло бербеген болсо, азыркы күндө, менимче, анын билими болуп көрбөгөндөй көп кырдуу эстетикалык жана философиялык жактан сабаттуу болушу милдет. Бул – таланттын калыптанышынын зарыл шарты.

Чыңгыз Айтматов

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

Шығармалары

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

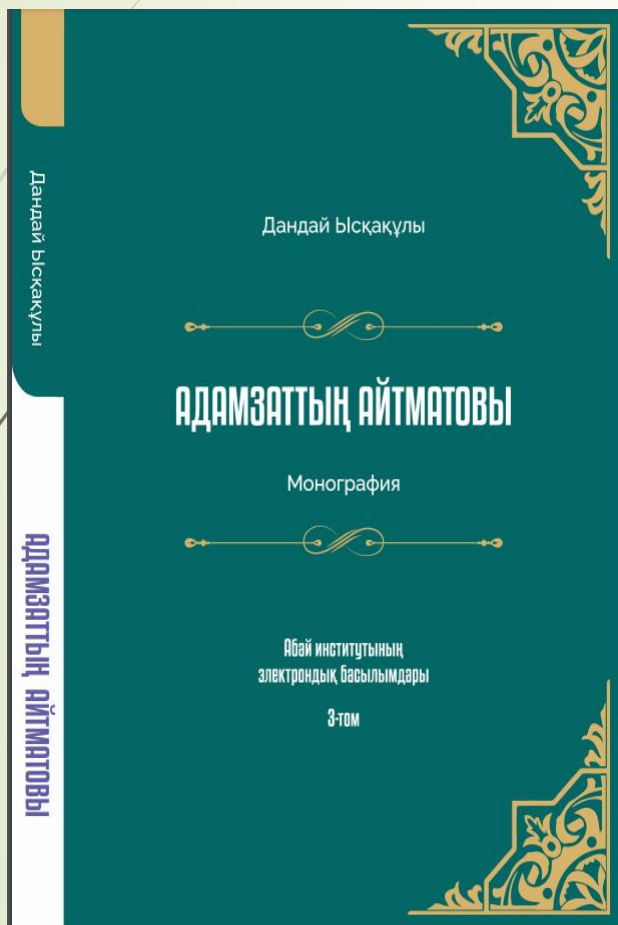
ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Профессор Дандай Ысқақұлы:

Қырғыздың аса көрнекті жазушысы, қоғам және мемлекет қайраткері, ойшыл-гуманист Шыңғыс Айтматов – Қырғыз Республикасының халық жазушысы (1968), Қырғыз Республикасы Ғылым Академиясының академигі (1974), Социалистік Еңбек Ері (1978), Қырғыз Республикасының Батыры (1997), сондай-ақ бірсыпыра Еуропа елдері Ғылым Академияларының құрметті мүшесі. Ол екі рет Ленин орденімен, Октябрь революциясы орденімен, екі рет Еңбек Қызыл Ту орденімен, Халықтар достығы орденімен, 1-дәрежелі «Манас» орденімен, «Дустлық» орденімен (Өзбекстан), түркі тілдес елдердің мәдениетінің дамуына қосқан үлесі үшін Түркия үкіметінің жоғары сыйлығымен, Крупская медалімен, Токиодағы Шығыс философиясы институтының «Әлемде бейбітшілік пен өркениет игілігі жолындағы мәдениет пен өнердің дамуына қосқан зор үлесі үшін» Құрмет медалімен, т.б. марапатталған.

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Ұлы суреткер болу бақыты Шыңғыс Айтматовтың мандайына әу бастан-ақ жазылған сияқты. Оның артында қалған сан салалы рухани мұрасы осылай айтуға негіз болып отыр. Адамзат баласын ойландырған күрмеуі қиын, түйінді мәселелерді сөз өнеріне қалай сыйдырғаны бәрімізді таңғалдырады. Шыңғыс Төрекүлді бүкіл шығармашылық ғұмырында өз жолынан айнымай, адамзат баласын терең ойларға жетелейтін ғаламдық мәселелерді қозғаумен болды. Олардың негізгі мәні ғылымда аңыз, миф деп айқындалған халық даналығынан туындап жатты.

Кенжехан Матыжанов

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Ар адамдын башында бир өлүм тұрат. «Кыямет» романында жазуучу анын философиялык, социалдык маанисин чечмелеп берген. Төрекул атанын ажалына жакшы менен жаманды айырмалап билбеген, керек болсо, акылдуу, жакшылардан эрте кутулууга шашылган коомдук система күнөөлүү болуп отурбайбы. Өтө өкүнүчтүүсү Совет бийлигин орнотом деп ичкен ашын жерге коюп, өмүрүн арнап койгон адамды өкмөттүн өзү өлүмгө бүтүм чыгарып жатпайбы.

Абдылдажан Акматалиев

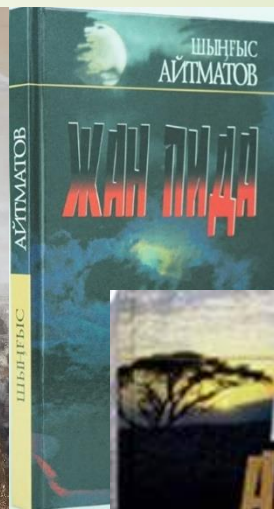
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Шығармалары

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Шыңғыс Айтматовтың «Теңіз жағалай жүгірген тарғыл төбет» повесіндегі мәңгілік идея – ұрпақ жалғастығы. Қандай қиындықта болмасын, Киrisk баланың ғайыптан-ғайып аман қалуында өмірлік символдық мән бар. Орган қарт өлер алдында Киrisk баланың бойындағы аңшылыққа тән барлық қасиетті, төзімділікті таныған. Егерде ол осы кесапаттан аман қалса, оның түптің түбінде мықты аңшы болатынына сенген. Ал мықты аңшы болып жорыққа шығатын болса, өздерінің рухы әрдайым осы баламен бірге жасайтынына Орган қарт сенген. Повестің күрделі идеялық түйіні мен сауалы да осында деп білеміз.

Сәмен Құлбарақ

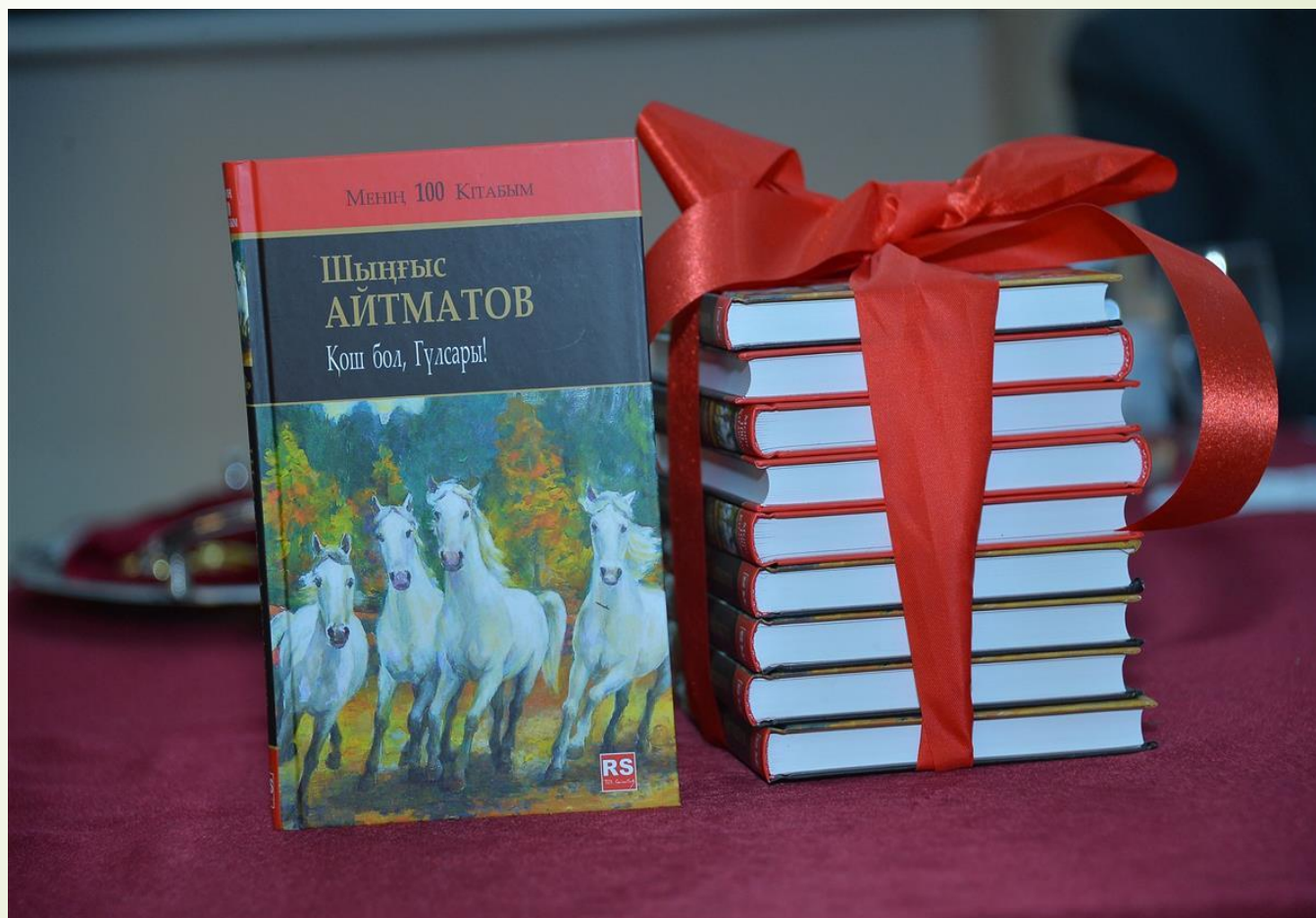
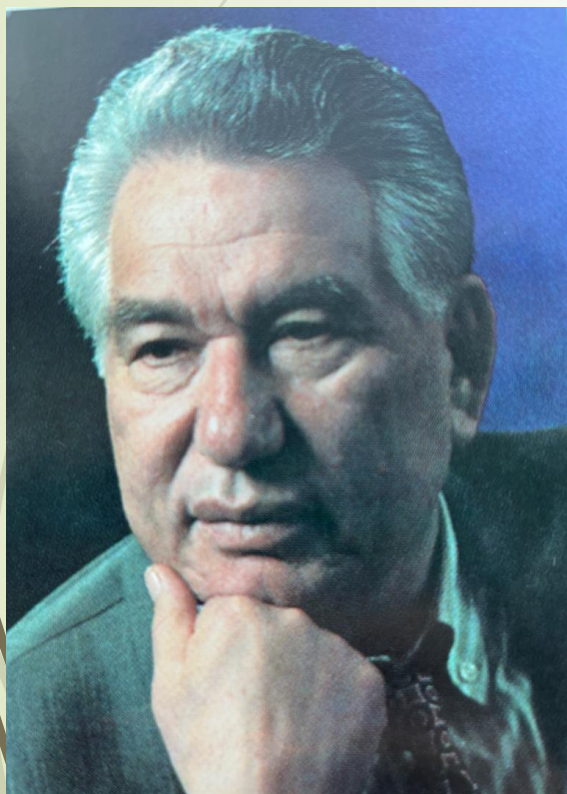
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Шығармалары

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Жүрөгү, бүткүл руханы адамға жана адам
даргөйүндөгү асыл ойларго, күйүткө жана
сүйүүгө толуп-ташып турганда гана художник
адамзатка кызмат кыла алат.

Чыңгыз Айтматов

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

Ш. Айтматовтың мифопэтикасы – төрткіл дүниеде теңдесі жоқ көркемдік-эстетикалық құбылыс. Жазушының шығармаларындағы мифтік желінің ақыры (соңы) – ешбір шарттылықсыз, нақты өмір шындығының өзі. Алайда бұл шындықтың мазмұны біреу емес, көп. Оның тура мағынасы да, ауыспалы мағынасы да, астарлы мағынасы да бар. Жазушы шығармаларында суреттеліп отырған өмір шындығының бұл секілді көп мағыналылығынан автордың шығармашылық ойлауы мен эстетикалық ұстанымының, мифопэтикасының дара және сара қасиеті танылады. Суреткердің өмірдің өзекті, көкейкесті мәселелері жайында толғаған ойлары мифопэтикалық сарында айрықша айқын парасат сәулесімен жарқыл қағып, шырқау биікке көтеріледі.

Жанғара Дәдебаев

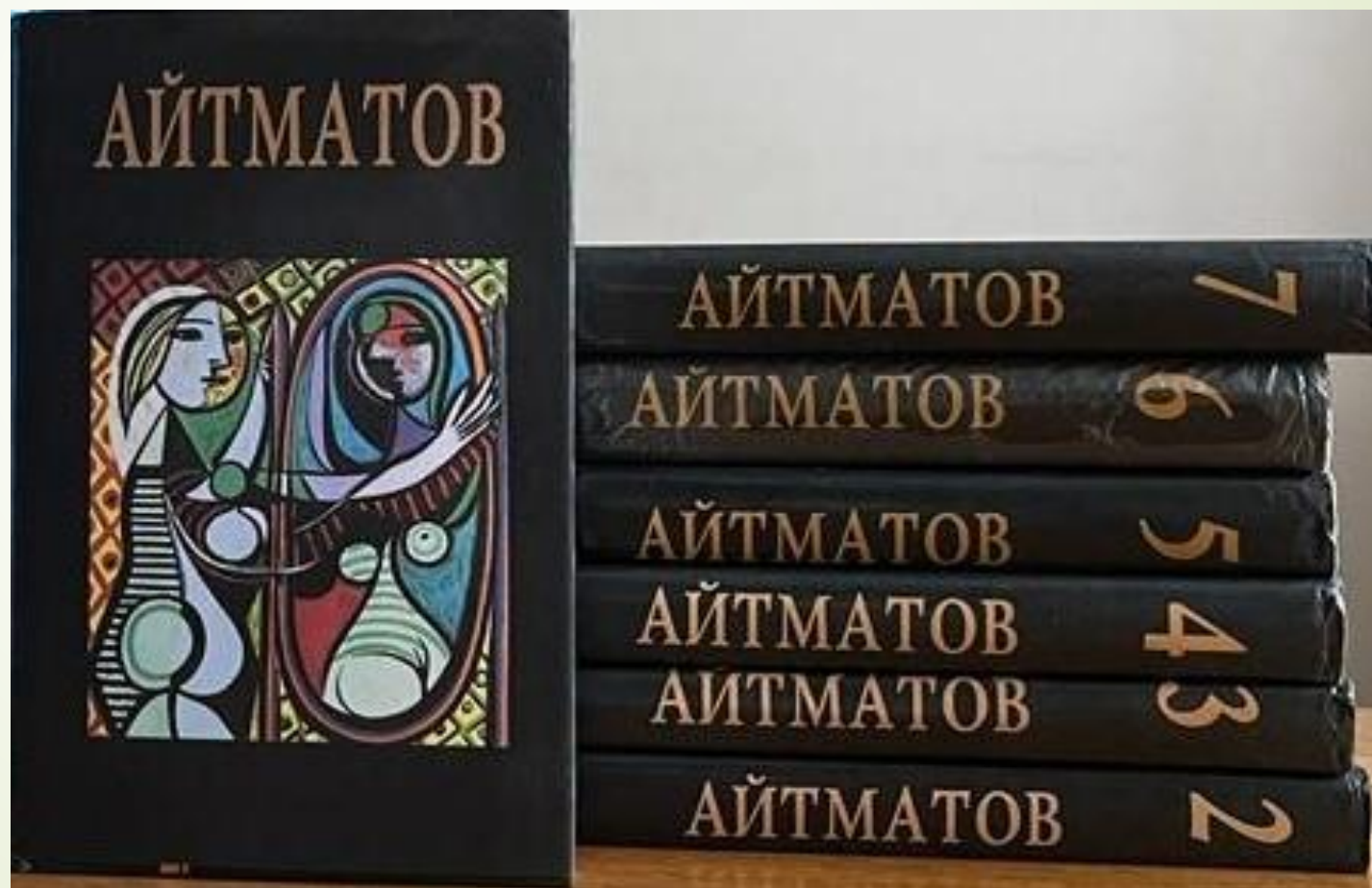
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Шығармалары

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Әуезов пен Айтматов - күллі түркі әлемінің жарық жұлдыздары!
Бірі – ұстаз, бірі шәкірт бола жүріп қос халықты әлемге танытты.
“Манасты” теңіздей терең білімімен аман сақтап қалған Әуезовті
қырғыз елі ешқашан ұмытқан емес. 4 желтоқсанда Қырғыз
мемлекеті ресми “Манас жыры” күнін атап өткен тұста
бауырларымыз Әуезов есімін төрге шығарып, айрықша құрмет
көрсетті. Қазақ-қырғыз руханиятының алтын дінгектері әлі талай
ғасырлар жұртына жол көрсететін бағдаршамдай жарқырап жанып
тұра беретініне сенімім кәміл.

Қансейіт Әбдезұлы

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

Алматыда «Достық үйінде» «Әуезов және Айтматов: қазақ-қырғыз руханиятының алтын дінгектері» деген тақырыпта Шыңғыс Айтматовтың 95 жылдығына арналған іс-шара өтті. 6.12.2023 ж. Іс-шараға Еңбек Ері Мұхтар Шаханов, қоғам қайраткері Асылы Осман бастаған зиялы қауым қатысып, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессорлары Қ. Әбдешұлы, Д. Ысқақұлы, А. Мәуленов сөз сөйлеп, баяндама жасады

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Қырғызстан мен Қазақстан, Орта Азия түгіл, тіпті Кеңес Одағында Шыңғыс Айтматовқа тең келетін жазушы жоқ дегенді М. Әуезов айтып жүрген. Мұхад әсіресе «Жәмила» повесін айрықша бағалаған. Қазіргі әдебиетімізде онымен салыстыруға жарайтын шығарма жоқ дегенді де жиі қайталаған. Қаламгер шығармаларының көркемдігі туралы талдаулары мен түрлі жиын, басқосуларда айтқан байсалды байымдаулары арқылы Ш. Айтматов туындыларына көпшіліктің көңілін аударып, ұнамды пікір қалыптастырған.

Зинол-Ғабден Бисенғали

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

Бішкекте Шыңғыс Айтматовтың 95 жылдығына арналған халықаралық форум өтті.
11-15.12.2023 ж.

Фото: Гульмира Абдрахманова/ Kazinform

Фото: Гульмира Абдрахманова/ Kazinform

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

**Бішкекте Шыңғыс Айтматовтың 95 жылдығына арналған халықаралық форум өтті.
11-15.12.2023 ж.**

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме

**Бішкекте Шыңғыс Айтматовтың 95 жылдығына арналған халықаралық форум өтті.
11-15.12.2023 ж.**

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

**Бішкекте Шыңғыс Айтматовтың 95 жылдығына арналған халықаралық форум өтті.
11-15.12.2023 ж.**

Түркі халықтарының және әлем әдебиетінде Ш. Айтматовтың алар орны ерекше. Алғашқы әңгімелерінен-ақ болашақта үлкен биіктерге жететінін заңғар академик-жазушы Мұхтар Әуезов аңғарған болатын. “Жамила” атты повесіне алғы сөз жазып, сол кездегі “Новый мир” журналына шығуына қолдау көсеткен еді. Аға жазушының алғы сөзінен кейін Шыңғыс Айтматовтың даңғыл жолы шарықтап дүниеге таралды. “Адамзаттың Айтматовы” деген атақты да біздің қазақ жазушылары берді. Ш. Айтматов шығармаларындағы негізгі идея - «әр күн сайын адам болып қалу!»

Академик Алмасбек Мәуленов

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Бішкекте Шыңғыс Айтматовтың 95 жылдығына арналған халықаралық форум өтті.
11-15.12.2023 ж.

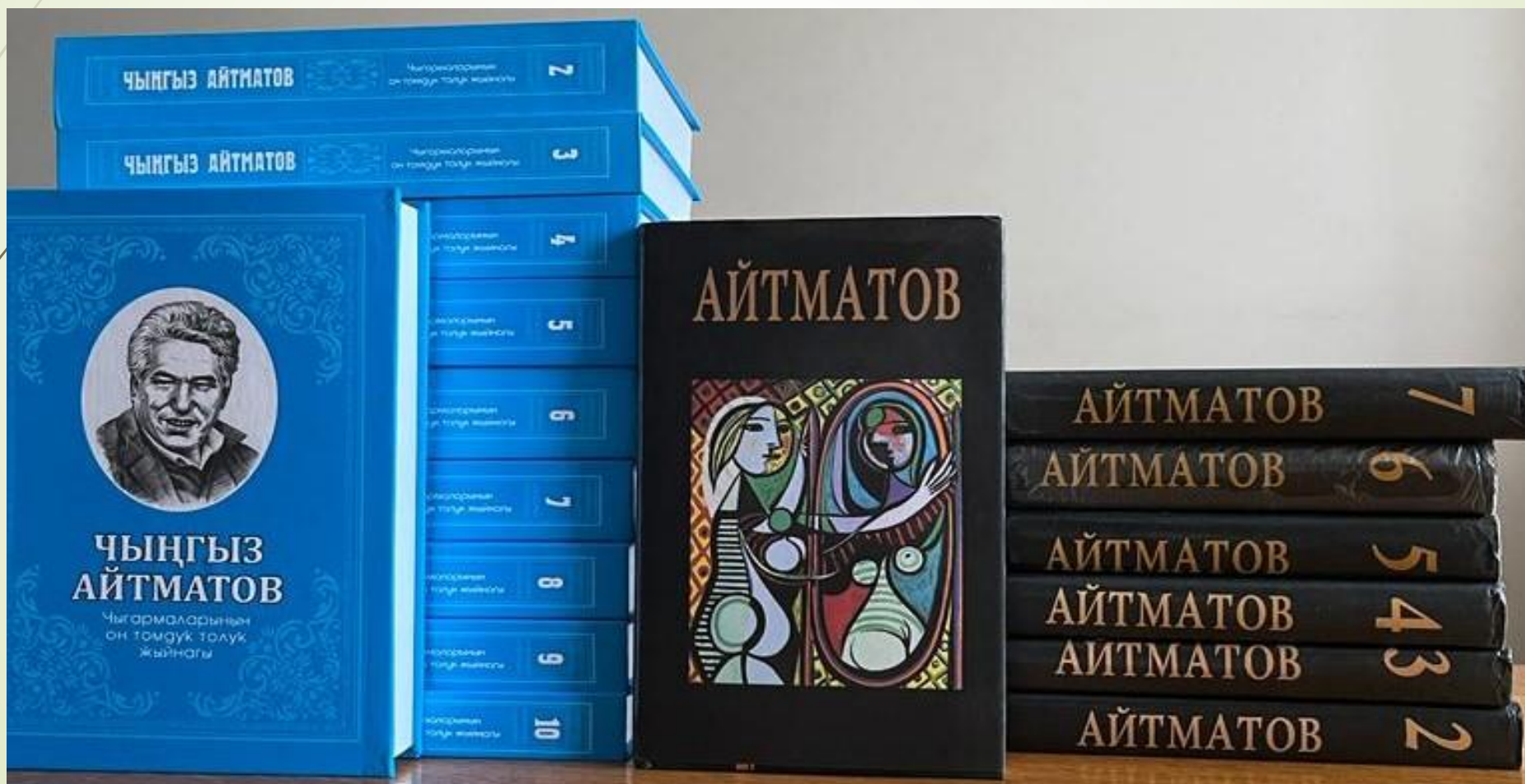
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

90

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

Шығармалары

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)

Электрондық көрме

- *Байлық адамды эсиртет, эсирген адамдын кесири көпкө тиет.
- *Сүйүүгө жеткени да, жетпегени да бактылуу, сүйүүнү сезбеген адам гана бактысыз.
- *Өзүңе ой санасы, руханий дүйнесү, табигый мүнөзі шай келишкен адамды жолуктуруудан өткөн бакыт жок...
- *Достун достугу башка жамандык түшкөндө билинет дешет, менимче, жакшылыкта да билинет.
- *Адамга баарынан кыйыны – күн сайын адам болуу.
- *Адам санаасы менен асманга чыгып, деңиздин теренине чумкуй алат.
- *Актык деми токтогончо ой ойлоп, кыял канатында учкандыгы менен адам бийик, адам улуу.

Чыңгыз Айтматов

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ**

90

**ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ (1928-2008)
Электрондық көрме**

**Е-көрме Фараби университетінің 90 жылдығы аясында
Шыңғыс Айтматовтың 95 жылдығына арналды**

**Жоба жетекшісі
Ж. Дәдебаев,
Халықаралық Айтматов академиясының академигі**

**Орындаушылар
Жусанбаева С.Б., Мұсалы Л.Ж., Даутова Б.Д.**

**Абай институты
2023**